

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

NO. 233 CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, NOVEMBER 29, 1949 LETO LI. - VOL. LI.

VESTI IZ SLOVENIJE

V LJUBLJANI so lekarnarju dr. Stanku Kmetu, ki je zaprt, zaplenili stanovanje. Njegovo ženo z otroci so spodili na deželo.

V PALMETOVEM gradu na Igu, kjer so veliki titovski zapori, je tudi tovarna za izdelovanje elektromotorjev.

POROČALI SMO ZE o divjem izsekavanju slovenskih gozdov. Titovo komunistično gospodarstvo doma je, kakor znano, na robu propada. Da lahko dobi iz zahodnih "kapitalističnih" držav kak stroj za svojo petletko, Tito izvaža vse, kar more. Tako tudi les. Pri tem se ne ozira na neprecenljivo škodo, ki jo povzroča lastni deželi.

Kakor za meso, žito in ostalo, je titova komunistična oblast predpisala kmetom dajatve tudi v lesu. Tako se nekateri kmetje morali oddati po 500, 600 in celo 700 kub. m. lesa. Za les doma so pa določene zelo nizke cene, tako, da kmetje, ki imajo svoje gozdove malo bolj oddaljene od cest, za les ne dobe skoro nič, ker požro ves izkupiček za les, stroški za sekanje, prevoz in prometni davek.

Zgodilo se je celo to, da je kmet dobil obračun za izročeni les in je ugotovil, da je dobil za les manj, kakor so pa znašali lesni stroški. Tako bi moral kmet po predaji lesa zato komunistom še nekaj plačati v gotovini.

DELAVEC SUŽENJ komunističnega režima. Strogo, ki jo izvajajo komunisti nad delavstvom na Jesenicah, je vedno večja. Delavci ne smejo ostajati doma, četudi imajo za to tehtne razloge. Vsak izostanek z dela namreč smatrajo za sabotažo. In delavca, ki izostane od dela, ne zadene samo politična kazen, ampak tudi denarna.

Prosimo rešite nas v Ameriko

Pod tem naslovom javljamo našim rojakom imena in podatke o tistih slovenskih družinah in posameznikih, ki v Evropi izven domovine čakajo in prosijo za vstop v USA. Prošnje so poslali na Ligo Katoliških Sloveskih Amerikancev, 10316 Barrett Ave. Cleveland, Ohio. Na ta naslov naj tudi piše vsak, ki bi se za koga izmed navedenih zanimal. Lepo prosimo vse naše usmiljene ljudi naj ne gredo mimo te rubrike z mrzlim srcem. Vsak, ki bo ta imena bral, naj napravi trden sklep da bo pomagjal vsaj enemu.

Veronika Dičko, roj. 1925, šivilja, gospodinja.

Vladimir Bijelič, roj. 1910 v Kragujevcu, šofer z ženo Albino roj. Dičko.

Jože Dimnik, roj. 1888 v Jaršah pri Ljubljani, kmet, z ženo, Lovro Dolar, roj. 1906, tesar, s ženo ter sinovi: 15, 14, 11, 18 ter hčerkami: 9, 6 in 1 leto, Alojzij Dolinar, roj. 1913 v Zagorju ob Savi, frizer, pa sprejme vsako delo, ter njegov brat Milan Dolinar, roj. 1923 v Zagorju ob Savi, trgovski pomočnik, sprejme vsako delo.

Jožef Dobjak, roj. 1910 v Ljubljani, čevljar, z ženo.

Gustav Drimerl, roj. 1912 v Toplicah pri Zagorju, ključavničar in steklar, z ženo in hčerko 16 let.

Vladimir Drobež, roj. 1913 v Trstu, aktivni oficir in uradnik, dovršil trgovsko akademijo, z ženo in hčerko 5 let ter sinom 2 leti.

Maks Eršte, roj. 1904 v Trebnjem, special mehanik ekspl. motorjev, ekspert za šivalne in pisalne stroje, mojster za parketno izdelavo.

Evgen Favetti roj. 1906 v Skrijah, kmetovalec, trgovska akademija, z ženo in sinovima 14 in 11 let ter hčerko 4 leta,

Direktno iz Washingtona

Washington. — Mladi iranski šah je na enomesečnem obisku v naši deželi. Ko je izstopil iz predsednikovega zrakoplova Independence na washingtonskem aerodromu, ga je pozdravila množica okoli 200.000 ljudi. Tako je izjavil, da se bo boril in delal za mir na prednjem vzhodu skupno z Združenimi Državami. V mestni zbornici so mu svečano izročili ključ mesta Washington.

Kaj je resničen povod njegovega obiska ni bilo nikjer povedano. Vsekako je to prvič v zgodovini, da iranski državni poglavar obišče Združene Države. Gotovo so bogati petrolejski vrelci, ki jih ima njegova država, povod velikega zanimanja za njegovo bivanje. Prvo noč je preživel šah v Blair House, ki je začasno prebivališče predsednika Trumana, kasneje pa se je preselil v Prospect House, ki jo je vladar začasno najela, da bi tam sprejemala visoke obiske.

Volitve

Tekma med demokrati, ki branijo predsednikov Fair Deal program in republikanci, ki ta program napadajo kot statizem, je doslej izpadla v korist demokratov. Ne samo, da je demokratski program zmagal pri senatorskih volitvah v New Yorku, ampak so tudi demokratske zmage v važnih drugih središčih zmagale, da ljudstvo odobrava demokratsko delo. Pri nadomestnih volitvah za poslansko zbornico v Brooklynu in San Francisco sta zmagala demokratska kandidata. Še nikoli ni bil demokrat izvoljen v petem distriktu v Kaliforniji. Sedaj pa je kandidat John F. Shelley zmagal nad dvema nasprotnikoma. V petem distriktu v New Yorku pa je zmagala nad dvema moškima nasprotnikoma Mrs. Edna F. Kelley, ki je bila izvoljena namesto pokojnega kongresnika Andrew L. Somers. Mrs. Kelley je vedno podpirala Trumanov program in je dobila sama več glasov kot oba njena nasprotnika skupaj. V kongresu bo zahtevala znižanje oziroma odpravo nekaterih taks, ki jih označujemo kot takse na luksus.

Za matere

Kongresnik J. M. Combs bo v prihodnjem zasedanju kongresa branil svoj predlog za davčne olajšave za matere, ki delajo in so prisiljene, da so zaposlene radi nujnega vzdrževanja družine. Odbor bo njegov predlog sprejel v proučevanje in razpravo takoj ko se kongres se-

Viharji in povodenj na severozapadu

15 smrtnih žrtev — Voda preliva ceste, vase in mesta.

Seattle. — Severno zapadni kraji Amerike imajo vihar in povodenj. Viharni vetrovi bijejo preko Rocky Mountains v Montano, North Dakoto, Utah, South Dakota in Wyoming. Zimski viharji z deževnimi zalivi in snegom so tudi v British Columbijii in Oregonu. Najbolj pa je trpela država Washington. Na stotine družin so morali evakuirati iz njihovih domov, ker se reka Skagit prestopila bregove in poplavlja vseh pet mest v dolini Skagit. Ob vseh rekah hitre zavarovalniški deli in upajo da bodo preprečili večje poplave. V Mount Vernon so vendar ljudje vse znosili v nadstopja hiš, ker se boje, da bo voda zalila pritičja. V Hamiltonu so evakuirali kakih 250 oseb. Črda 45 goved je obtičala v vodi in jo ne morejo rešiti, izgubilo se je sedem konj. Nekatero ceste so preplavljene. Mesta Lyman, Concrete, Rockport in Marblemount je povenjen popolnoma odtrgala od okolice. Nekaj vasej je voda preplavila. V viharju in poplavi je doslej našlo smrt 15 oseb.

Izredno stanje in preki sod med volitvami v Kolumbiji

Bogota, Kolumbija. — Državne volitve parlamenta so se izvršile v miru. Volili so samo pristaši vladne konservativne stanke. Liberalci in opozicija so sklenili, da se volitev ne udeležijo, ker je bil volilni boj prekrut in je pri volilnih demonstracijah v času volilnih priprav bilo v političnih pobojih ubitih preko tisoč ljudi. Neposredno pred volitvami je bil ubit tudi brat voditelja liberalne skupine Vincenc Echarria, radi smrti katerega je imela Kolumbija divji upor lanca leto. Med volitvami je bila celá država v izjemnem stanju in preki sod je bil proglašen.

Boj za Posaarje med Nemci in Francozi

Posaarje postane posebni član z p a p d n o evropske Zveze — Nemčija vstopi v skupno upravo Porurja.

Bohn, Nemčija. — Predsednik zapadno nemške vlade je dal svoje soglasje, da istočasno z Nemčijo vstopi v zapadno-evropsko zvezo tudi Saarsko področje kot posebna pokrajina. Predsednik vsekako poudarja, da smatra, da s tem nikakor ni določeno bodoče pravno stanje glede Saarskega področja. Visoki komisarji za Nemčijo so imeli s predsednikom Adenauerjem tridnevno konferenco.

Saarsko področje je sedaj predmet javnih razprav med Francozi in Nemci. Takoj po konferenci treh zunanjih ministrov v Parizu je francoski zunanji minister Schuman hitel v deželo na shode, da tam pojasni francoskemu narodu, da odločitev, da vstopi Saarsko področje kot posebna edinica v zapadno-evropsko zvezo se ne pomeni, da je Francija to področje izgubila. Prav tako je Adenauer brž odčrtal, da je prepričan, da ko bo ljudstvo Posaarja lahko odločalo o svoji bodoči vladi, bo pokrajina šla z zapadno Nemčijo. Razgovori med predsednikom nemške vlade in visokimi komisarji imajo tudi namen izdelati vse podrobnosti o tem kako bo Nemčija sodelovala v skupni zavezniški upravi Porurja.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Prva obletnica — Jutri ob 7:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Mary Jančigar v spomin prve obletnice njene smrti.

K zahvali — V zahvali za pok. Joseph Jakšičem je treba popraviti v toliko, da zapušča tukaj svaka Matijo Kajfeža in ne bratrance.

V bolnišnici — John Peskar iz 3604 E. 80. St. je bil odpeljal v Charity bolnišnico. Nahaja se v sobi 221. Obiski so dovoljeni od 2:30 do 3:30 pop. ter od 7:30 do 8:30 zvečer. Prav vesel bo, če ga prijatelji obiščejo.

Zadušnica — V sredo ob 8:30 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša-zadušnica za pok. Andrew Bajt.

Še mnogo let — Mary Vidmar, iz 6312 Carl Ave. danes praznuje svoj 70. rojstni dan. Čestitamo in ji klitemo: še na mnoga leta zdravja ni sreče!

V Florido — Mrs. Frances Kotnik iz 6612 Bliss Ave. je odpotovala včeraj v Valrico, Florida, kjer bo ostala kakšne tri mesece. Želimo ji prav lepe čase v topli Floridi.

Kulturni vrt — V včerajšnjem poročilu o poravnati prereditvi v cerkvi sv. Juriju Adlešiču je bilo ime tajnika Kulturnega vrta napačno zapisano. Tajnik je Mr. Jože Grdina in on je dal pri prireditvi obširno poročilo o pripravah za otvoritev slovenskega kulturnega vrta, ki jo je potem izvršil Dr. Adlešič pred 11 leti.

CLOUDY

Vremenski prerok pravi:

(nič se ne ve brez elganke)

Deloma oblačno in gorkeje danes; nobene spremembe nočoj in tudi jutri ne. Toplomer okrog 60 stopinj.

Tri na dan

Zdaj kroži spet ena nova! Da bodo namreč kominformevci enkrat med božičem in veliko nočjo strlil Tituša. Najprej bo revolta (kakor takrat na Ižanskem) in potem bodo vdrli notri Madžari, Romunci in drugi (Nace, pa še ti eno povej).

Da bodo, pravijo, vse tako ureдили, da ne bo padla niti senca krivde na Moskvo. (Pa ko že vsi vemo, kdo to komandira).

Če je kaj na tem, ali če ni, Aleš Bebler, pomožni jugo. tujezemski minister, je rekel, "da če se kaj takega primeri, da je gotov, da zapadne sile ne bodo pustile Tituša na cedilu." O, ja! Kaj ne, da boste zopet klatili z zraka ameriške aeroplane in vpili, naj zapad držji roke proč od Jugoslavije! Vemo, da nas imate za bedake, pa taki vendarle nismo, bi človek mislil.

Komunisti zavzeli katoliško katedralo

Škof in duhovniki pregnani iz svojih stanovanj — Krizi morajo iz šol na Kitajskem.

Hong Kong. — Kitajski komunisti so zavzeli škofijsko katedralo in škifijsko palačo škofije Loyang v provinci Honan. Škof Assuerus Bassi in trije duhovniki, ki so delali in stanovali z njim, so se morali preseliti v katoliško bolnišnico v istem mestu. V tej bolnišnici so redovnice, ki jo vodijo, morale odločiti ednovniško obleko, da so smele tam ostati. Poprej enkrat je bil škof aretiran pred oltarjem med sv. mašo in je moral takoj zapustiti mesto. Zaprt je bil osem dni. V Nankingu so komunistične oblasti ukazale, da se morajo odstraniti vsi krizi iz šolskih sob katoliške zasebne šole. Nove takske so v celi komunistični Kitajski za katoliške cerkve, šole in bolnišnice tako visoke, da bodo kmalu vse te ustanove prešle v državno in komunistično last. Dva belgijska misijonarja duhovnika sta umrla v komunističnih ječah.

Adventne pesmi

Rev. Odilo Hajnssek OFM, dušni pastir na Willardu, Wis., je zopet poskrbel za zbirko lepih pesmi. Za letošnji advent je razmnožil Matija Tomčevo "Adventno mašo," Travnovo "Vj. oblaki Ga rosite," Hribarjevi "Kedaj Zveličar prišel boš" in "O pridi skoraj," Pušvo "Vso zemljo tema krije," Hribarjevi "Še predno zore zlati čas" in "Cuj iz vlišav," Vodopličvo "P. Odilove zbirke so že postale znane in priljubljene. Gotovo bo vsak pevec in vsak bral rad segel tudi po tej novi zbirki. Zvezek stane samo 40 centov. Naročajte pri P. Odilo Hajnssek Holy Trinity Church, Willard, Wisconsin.

Razlaščevanje kmetij na Češkoslovaškem

Praga, Češkoslovaška. — Komunistična vlada je sedaj, ko je uničila srednji stan, obrtnike in male trgovce, začela socializacijo na kmetih. Najprej so na vrsti večji kmetijski posestniki. Vsi ti bodo sedaj izgubili svoja premoženja in jih bodo morali dodati v komunistične državne zadruge. Po celi deželi posebne komisije iščejo take, ki bi se mogle upirati socializaciji, jih zapirajo in denarno kaznujejo.

Vihar v Alabami

Alexander City, Ala. — V Alabami je bil na Zahvalni dan velik vihar. Nekaj hiš je vihar porušil in ubitih je bilo 10 oseb.

BRZINA VLAKA JE POTEGNILA TRI OSEBE K SEBI, DVE NA MESTU UBITI

Gary, Ind. — Brzovlak Michigan Central je drvel s tako brzino preko te postaje, da je vrtinec zraka potegnil k sebi pet oseb in jih z vso silo vrzel ob vagon. Dve ženski sta bila na mestu ubiti, ena je umrla na potu v bolnišnico, dve osebi sta pa dobili nevarne poškodbe.

Kot trdijo priče, je drvel vlak skozi postajo 90 milj na uro. Ljudje so čakali na peronu in čakali na vlak iz Detroita, ki je imel 45 minut zamude.

Detroitški viak je prav takrat vozil na postajo in kurjač tega vlaka, ki je videl prihajajoči brzovlak, se je nagnil iz lokone motive in zavpil ljudem: "Pazite! Vlak drvi z vso brzino!" Toda ljudje se niso zanesli, da so v nevarnosti in so mirno stali ko je pridrel vlak s tako brzino, da je zrak potegnil k sebi vse osebe, ki so stale ob progi.

Strojevodja je rekel, da ni vedel, da se je zgodila kakšna nesreča in je nemoteno vozil dalje. Skozi postajo vlak ne sme voziti hitreje kot 45 milj na uo.

Društveni imenik

Več posameznih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas sej in prostor istih. To priobčujemo po enkrat ali večkrat na mesec. Za drugo leto bodo ti društveni oglasi zopet po \$10, kar gotovo ni preveč za 12 ali še več oglasov.

Društvom, ki imajo take oglase v imeniku v našem listu priobčujemo potem še razne druge stvari brezplačno, kot vabilna na seje, pobiranje assessanta in druge tako kratke vesti. Torej dobijo društva za borih \$10 na leto mnogo koristnega.

V decembru bodo imela društva letne seje in jim priporočamo, naj na teh sejah sklenejo dati mesečni oglas v imenik društev za Ameriško Domovino. Vsako društvo zmoro to malo vsoto, ki nikakor ni pretirana. Samo tistim društvom, ki bodo imela oglase v tem imeniku, bomo zastoj priobčevali razna kratka naznanila.

Razne najnovejše svetovne vesti

NEW YORK. — Uradniki in delegati rudarske unije zborujejo v New Yorku, da bi odločili kaj naj napravijo premogarji, ko poteče sedanji rok dela pod začasnimi pogoji. Premogarji bi morali začeti s stavko 1. decembra. Sodiijo, da bodo premogarji še ostali pri delu vsaj mesec dni, ker bi bilo prehudo biti v stavki preko božičnih praznikov in pustiti deželo brez premoga v najhujši zimi.

WASHINGTON. — Predsednik Truman je odšel za tri tedne na počitnice v Florido. Z njim so šli tudi najbližji sodelavci, ker bo predsednik tudi v odsotnosti iz Washingtona opravljal vse tekoče predsedniške poase.

Iz raznih naselbin

MILWAUKEE. — 9. novembra je umrl Anton Wacak, star 69 let, doma iz Domžal, Gorenjske, v Ameriki 45 let. Prva leta v Kemmererju, Wyo., leta 1915 pa se je z družino preselil v Milwaukee, kjer je vodil trgovino z železnino do smrti. Zapuščata dve hčeri — Angelo Kastelic-Poličnik in Hannah Wacak.

ZBEGANO GNEZDO

POVEST CVETA STOJANOVA

"Potrebovala bi tudi nekaj denarja za delavca, ki bi ji pomagal," ga je Agata pogledala in čakala, ali je Matejeva dobra volja resnična.

kaj ali nič?" Pavel je skočil skozi okno na vrt, da bi šlo demago lo naprej, padel prav pred Mateja in ujel zaušnico. Svojo prislonjeno desko je molče potegnil na vrt. Matej jo je odnesel ter prislonil h gredici, da naredi opaz za cement. "Se štiri take," se je obrnil k Pavlu, ki se je sklanjal v klet in zastoj čakal na Bernardkovo pomoč. Ko je Bernardek slisal udarec, jo je namreč porisal iz kleti. Pavel je spet skočil v klet in vse deske znosil očetu kakor prvo.

Po kosilu je ostal Matej pri mizi dlje časa kakor navadno; menda je hotel preskušati Agato, kako se bo odločila. Otroka sta takoj po kosilu odhitela na vrt in klicala mamo. Mara je morala za njima. Agata je vzela knjigo o vrtnarstvu in brala, kakor da ji za drugo ni mar. "Radovedna sem, kdo vzdrži dalj časa," je pomislila. Pa je Matej vstal in odšel v svojo sobo. Kmalu se je vrnil preoblečen; v rokah je imel klobič vrve in izpraševal po klaviru, žebrijih in motičici. Agata bi bila najrajši skočila k njemu in ga objela, pa je vedela, da bi ga s tem spravila ob dobro voljo. Čeprav se je morala zelo premagovati, se ni zmenila za Matejevo iskanje in je bila videti, da jo je branje popolnoma prevzelo.

Matej je zaprl vrata, Agata je planila v Marino sobo, kjer je bilo okno z razgledom na vrt. Odprla ga je kar glasno, da je s tem opozorila Mateja nase. Slišal jo je, tudi razumel jo je, pa je kar prišel z delom. Poklical je otroka: "Prinesita iz kleti daljšo desko!" Stekla sta, pri vratih sta se odriivala, kdo bo prvi, v kleti sta se stepala, da je Bernardek nekakrat zavijil in zakričal. Matej je moral do kletnega okna gledat, kaj počne njata. Deske so bile dolge in težke. Fantka sta se prepirala, ker Bernardek ni pomagala Pavlu in Pavel ni pomagala Bernardku, sam pa nihče ni zmogel deske. Stala sta vsak s svojo desko v veliki kleti kot dva nebojljena petelinčka. Nista opazila, da ju oče gleda. Mateju sta bila všeč taka in v sreću mu je bilo toplo ob pogledu na mala dva. Ko je videl, da sta ga zagledala, je smehljal skrtil za resnost in dejal: "Čakam!" Tedaj je prišlo Pavlu na mar, da Bernardka sploh ne potrebuje, da deske lahko nasloni na okno in jih od zunaj potegne na vrt. Tudi Bernardek je hotel napraviti tako, pa mu je Pavel dejal: "Ti pa pojdi na vrt in jih boš vlekel!"

"Pa pojdi ti!" je ugovarjal Bernardek kakor vedno, Pavel, ki je hotel očetu brž ustreči, je že dvignil roko, da bi dal Bernardku zaušnico. Pa je v tem zakričal Matej: "Ali bo

DO YOU GET VITAMINS? ONE DAY MULTIPLE VITAMIN CAPSULES. A single One-A-Day (Brand) Multiple Vitamin Capsule every day...

"V kleti dobis košarico od sadja in tam, glej, je kup kamnov, saj jih vidiš," se je ozrla Agata proti kupu in Bernardek za njo. Zadovoljno je stekel v klet in do kupa. Matej je tudi v tem čutil Agatino nadoblast. "Vse ona," je pomislil. Ko je Bernardek prinesel kamne, ki si jih je naložil preko svojih moči, da bi se izkazal in bil pohvaljen, ni vedel, kaj bi z njimi. Oče je delal dalje, kakor da njega ni. "Kamne sem prinesel," je opozoril Bernardek nase. "Vidim," je dejal Matej. "Ali naj jih stresem?" "Pa jih stres!" "Ali naj jih še prinesem?" (Dalje prihodnjič)

Za hip smo šli pogledat v Kanado

(Nadaljevanje) Z Micko sva vprašala uradnico v pisarni, če je tukaj službeno taka in taka. Da je, je nama povedala. In če more iz "šišo" pri kakih drugih vratih kot pri tehle. Da ne, je bilo izrečeno.

"Ne more nama uti, Anica," sem šepnil Micki, ko sva odhajala na prosto. Lahko bi bila kar tam počakala, pa zdrav človek tako nerad dela napotje v takih prostorih.

Anica nam je še v Cleveland pisala, da bo prosta ob 4:30 v soboto in popoldne in jaz sem ji pisal nazaj, naj takrat prileti na dvorišče in sprejemali se bomo, da nas bo vsa Kanada zijaala. Kakšna bo, ali je majkinka, ali je srednja, ali je visoka in tenka, ali se res vedno na smeh drži, kot kaže njena slika? Tako sem mislil in napeto zijaal v stopnicah, po katerih se bo zdajle prikazala. Saj smo že stari znanci po dopisovanju. Eno leto si že dopisujemo in kramljamo, posebno midva, ki sva Notranjca in še bližje, saj je njena mama doma prav iz našega sosednega Došca, pa ona sama, Anica, je bila tisočkrat na Menišiji, na naši ljubi Menišiji. Zato bi jo rad osebno poznal in ji segel v roke.

"Lepo se obnašaj, ko jo boš pozdravil," me je svarila Micka, ki je videla, kako zvrčam telo zdaj na eno, zdaj na drugo nogo. "Uu, kaj pa misliš, da sem," sem jezikal nazaj. "Saj veš, da sem olitkan človek in da vem kako se je treba vesti ob takih prilikah."

"Saj ne rečem, da ne veš, samo da ne bi bil preveč iskren in domač, da je ne bi začel objemati in nositi tukajle po dvorišče bolnišnice, kot bi bila tvoja sestrična, ali pa še več. Lahko se primeri, da bi ti zamermila in nam ušla nazaj v hišo, meneč, da je zašla med divjake."

"Le nikar se ne boj," se braniam. "Vidiš, tistega pa res ne vem, ali se spodobi, da bi se objel in kušnil, ki smo si tako domači, ali bi si samo v roke segali. Ako se ne motim, je taka navada, da se prijatelji objemljejo in na vse mile viža sladkajo pri snidenju ali pa pri slovesu."

"Naj se kar, mi si bomo samo v roke segali, da ne bo kakšne pomote," je Micka odločila. "Kaj veš, če ti ne bi eno prikopala tje za komat, ako bi jo hotel objeti, če ti niga navajena."

Se reče, saj me je Micka resila velike zadržge, ker sem res večkrat premišljeval, kako bom Anico pozdravil, ki smo si tako lepo domači v pismih. Zdaj, ko je napravila načrt Micka, se bomo po njem ravnali. To se pravi, če jo pa Anicajeva, Jugoslavija, ki poroča o razgovorih, ki jih je imel z nekdanjimi Kanadci, katerih je kmalu po končani vojni odšlo nad 3,000 v Jugoslavijo "domov," pa zdaj poskušajo vse mogoče, da bi se mogli vrniti nazaj v Kanado). Iz tega poročila posnemamo sledeče: "Sarajevo, 5. okt. — Raztreseni po gorskih vasih, po obdelanih planjavah in natpanih mestih te dežele je kakih 3,000

Vsem Slovincem v Kanadi

V nedeljo dne 4. decembra t. l. se bo vršil v Torontu ustanovni občni zbor Lige kanadskih katoliških Slovencev. Na ta občni zbor bo prišel sam Rev. p. Bernard Ambrožič iz New Yorka, ki je glavni tajnik Lige v USA, in nam bo podal širše poročilo o namenu in delu tega društva. Zato vljudno vabimo vse Slovence, zlasti one v Torontu, da se občnega zbora udeleže polnoštevilno. Kraj in ura sestanka pa bosta pravočasno objavljena pri slovenski sv. maši. Slovenskim skupinam v Batovi, Hamiltonu in Guelphu bodo poslana pismena vabila s točno navedbo kraja in časa sestanka. Slovinci živeti izven province Ontario, hodo prejeli pismeno poročilo občnega zbora in bodo lahko svoje predloge in želje poslali pisмено na Ligo katoliških Slovencev v Kanadi. Pripravljalni odbor.

darijo po nas, nato se ji spremeni obrazek v presladko cvetje šmaric in vijolic in nato zdrdra dol po stopnicah k nam, ki smo tam stali, kakor bi postavil nekaj ostrmic za deteljo na ledino. "Pozdravljeni!" nam zakličče v prijetnem glasku in segli smo si v roke. Jaz sem bil neroden, kakor sem ob takih prilikah in sem mencial in nekaj fecljal, kaj vem kaj. Anica se je pa samo smehljala in nas gledala. Meni se je zdelo, da je njen pogled na meni za spoznanje dlje visel kot na kom drugem, pa ne vem gotovo.

In nato nas je povabila v "hišo." Naš mali pa da ne. Da bomo kmalu nazaj, da bomo šli samo v sprejemno sobo. Po širokih stopnicah nas je Anica odpeljala v elegantno opremljeno sprejemno sobo, kjer ni prav nič kazalo, da bi bila bolnišnica. In za trenutke nas je pustila same, pa kmalu pridrobila nazaj s polnim naročnim piškotom in kaj še vse. Jój! Branili smo se, nekaj zastran lepšega, nekaj pa kar tako. Ni odnehala, kar vzeti smo morali in pokusiti. Predstavila nam je tudi dvoje drugih naših deklet, ki so tam v službi: Mici Lenče in Roziko Oselj. Pozneje je prišel tudi čvrst slovenski fant iz Batawe, mislim, da so mi ga predstavili za Viktorja Trčka, pa ne vem gotovo. Vem pa, da ni prišel v bolnišnico iskat zdravja, razen če je iskal zdravila za bolno ali "ranjeno" srce, kakor sem poznal iz njegovih pogledov v naša dekleta. Mene ža ne bo pretental, če kaj vem.

Po kratkem razgovoru smo mi odšli in objubili Anici, da pridemo čez kakšno uro ponjo, da bomo šli skupaj večerjat. Odpeljali smo se, da si poiščemo najprej prenočišča in se nekoliko očistimo od dolge vožnje. Ko smo se peljali iz dvorišča bolnišnice ven na cesto, je naš mali vzkliznil: Pa nas le niso, bajgali!

Nekdanji Kanadci bi se radi vrnili! Ottawa, Kanada. — (Kanadski časopis Star prinaša dolgo poročilo od svojega poročevalca Williama Stevenzona iz Sarajeva, Jugoslavija, ki poroča o razgovorih, ki jih je imel z nekdanjimi Kanadci, katerih je kmalu po končani vojni odšlo nad 3,000 v Jugoslavijo "domov," pa zdaj poskušajo vse mogoče, da bi se mogli vrniti nazaj v Kanado). Iz tega poročila posnemamo sledeče: "Sarajevo, 5. okt. — Raztreseni po gorskih vasih, po obdelanih planjavah in natpanih mestih te dežele je kakih 3,000

Kanadcev, ki so zdaj kot jetniki brezsrčne vlade, ki jim ni mogoče dvigniti glasu, da bi apelirali v svet za pomoč. Pet sto od teh je mladih mož in žensk pod 20 leti, ki so bili rojeni v Kanadi. Ti govorijo samo angleško. Vsi ti so bili izvaženi sem od nekega meščana iz Toronta, ki je dobil 1. 1948 visoko državno službo od jugoslovanske vlade, ter je po Kanadi rekrutiral te nesrečneže, ki so prinesli v Jugoslavijo do \$10,000,000 v kanadskih dolarjih in v raznih strojih in hišnih potrebščinah.

Najmanj 200 teh nesrečnih ljudi, kolikor vem gotovo, gnije v ječah na Reki, na otoku Ottokurk v Dalmaciji, v Lepoglavu blizu Zagreba, v Zemunu blizu Beograda in razpiti Gradiški v Sloveniji.

Dve od njih sta mladi dekletki, ki sta zapustili kolegij v Vancouverju, da sta prišli sem in ki sta tukaj nedavno organizirali petico, katero je podpisalo 52 mladih Kanadcev, ki živijo v Zagrebu. Peticija je bila poslana po železnici v Beograd in oddana kanadskemu poslanstvu, da jo odda ministru strukturnemu predsedniku St. Laurentu.

Ako je poslanstvo postopalo prav, je peticija zdaj v rokah kanadskega ministrskega predsednika. Toda nekatere družine, ki so podpisale to peticijo, so radi tega trpele nepopisno mizerijo in strah. To vem, ker sem osebno potoval po deželi in govoril z ljudmi za zaprtimi vrati.

Ti ljudje so dospeli sem iz Kanade v šestih skupinah v letih 1947 in 1948 in sicer s parnikom Radnik, ki je bil kupljen v Zed, državah po vojni. V glavnem so ljudje naselili propagandi, ki jo je vodil neki Ido Jardas, prej urednik dveh časopisov v Torontu, Jedinstva in Novosti. Takrat je živel na Parliament St. v Torontu.

Jardas je za vselej zapustil Kanado z zadnjim transportom Radnika in sicer je odpotoval iz Montreala 26. junija 1948. Tajko ko je prispel v Jugoslavijo, je bil imenovan za pomožnega notranjega ministra, katero mesto še danes zavzema.

Njegovi nekdanji "tovariši" v Torontu, ki so pa še vedno dobri in zvesti kominformisti, zdaj strahovito napadajo Tita in Jugoslavijo. Ti so bili manjši srečni kot je bil Jardas, ki se je znal ob pravem času znajti ob Titovi strani ter je prejel lepo plačilo za svoje delovanje, tekem 12 let kot komunist v Kanadi. Jardas ima zdaj lepo službo pri tistem oddelku vlade, ki je ukazala aretirati toliko število

EDINA SAMO MOŠKA, NEPRISTRANSKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA. Slovenska moška zveza v Ameriki. Ustanovljena 1. januarja, 1939. Inkorporirana 13. marca, 1939 v državi Ohio. Glavni sedel: BARBERTON, OHIO. ČASTNA NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM, ŠPORTNEM IN KULTURNEM POLJU. Nobeštih pristopnih stroškov. Ne potrebuje nobene zdravniške preiskave. Pristop od 16. do 65. leta. Za 25 centov mesečnega assessanta, plačuje dobrotoječem članu do \$100 pogrebnih stroškov. Vsa Slovenci bi morali biti član te nove nepristranske organizacije. GLAVNI ODBOR: Častni predsednik: FRED UDOVIČ, 183-22nd St., Barberton, O. Predsednik: MATT F. INTIHAR, 21491 Nauman Ave., Euclid, Ohio. Prvi podpredsednik: FRANK J. MACEROL, 1172 Norwood Rd., Cleveland 3, Ohio. Drugi podpredsednik: IVAN GERMAN, 7502 Donald Ave., Cleveland, O. Tajnik: VINCENT H. LAUTER, 1012 Wooster Rd., West Barberton, O. Blagajnik: JOSEPH SHEGA, 207-23rd St. NW, Barberton, Ohio. Zapiski: JOZE GRDINA, 6113 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio. Nadzorni odbor: Predsednik in prvi nadzornik: CHARLES BENEVOLO, 621 Alhambra Rd., Cleveland 10, Ohio. Drugi nadzornik: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174 St., Cleveland 19, Ohio. Tretji nadzornik: ANTHONY KRAMPPEL, 1003 E. 96. Pl., Cleveland, O. land 10, Ohio. Finančni odbor: Predsednik in prvi odbornik: JOHN GOTTLEB, 1845 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. Drugi odbornik: JOSEPH PIŠKUR, 133 Smithsonian St., Girard, Ohio. Tretji odbornik: DAMJAN TOMAŽIN, 973 E. 74. St., Cleveland, Ohio. Direktor atletike: JOSEPH E. LUKZ, RFD 1, Box 432, Niles, Ohio. Za dopisila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske Moške Zveze 1012 Wooster Rd., West Barberton, Ohio.

Podružnicam Slovenske moške zveze. Leto gre proti koncu. Pogled nazaj pove, da je bilo delo naših podružnic uspešno, zakar gre zahvala vsem odbornikom, ki so za napredek vložili mnogo skrbi in truda. Brez vašega sodelovanja ne bi uspeli tako, kakor smo. Na decembarski redni seji, ko je na dnevnem redu volitev odbornikov, upamo, da si boste zopet izbrali sposobne in za delo navdušene može, ki bodo s podvojeno vnemo šli na delo za še lepše uspehe. V prihodnjem letu moramo število članstva povečati in naše vrste vsestransko razgibati. To bodi misel vodnica vsem podružnicam Slovenske moške zveze za decembarske seje. Vincent H. Lauter, glavni tajnik S.M.Z.

UNION INSURANCE AGENCY. 3496 East 93 St. MA 3786. VSEH VRST ZAVAROVALNINA. V uradih odvvetnika Frank V. Opaskarja. ZULICH INSURANCE AGENCY. FRANCIS ZULICH, agent. Zavarovalnica vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohoštvo. IVanhoe 4221 18115 NEFF ROAD. Mi pripravimo ZDRAVILA za Evropo. MANDEL DRUG 15702 Waterloo Rd. Cleveland 10, Ohio. Thomas Flower Shop. CVETLICE za vse prilike. Sopke in cvetlice lahko brzozajavno na vse kraje. Andy, Albin in Fred Thomas (Tome), lastniki 15800 Waterloo Rd.—IV, 3200. CE KUPUJETE ALI PRODAJATE zemljišče ali trgovino, se zglasite pri nas Tisovec Realty Realtor 1366 Marquette Rd. ENdcott 4936 (Tue.—X)

POLOM

POSLOVENIL VLAD, LEVSTIK

Z enim samim pogledom je jal, ko je pričel vezati žile, moral spoznati resnost rane, kajti rabil je le petintrideset kajti ne da bi se sklonil in preiskal poškodovano nogo, je nadaljeval:

"Dobro! Naj mi ga prineso takoj, kakor hitro opravim operacijo, ki se ravno pripravljaja."

Nato se je vrnil v uto. Delaherche, ki ga ni maral pustiti, je šel za njim, boječ se, da ne bi Bourouche pozabil svoje obljube.

To pot je šlo za izluščenje neke rane po Lisfrancovi metodi, ki jo imenujejo kirurgi kupo operacijo, nekaj elegantnega in urnega, za kar potrebuje operator vsega skupaj je dva štirideset sekund. Že so fluorformirali ranjenca, dočim je strežaj zagrabil njegovo ramo z obema rokama, štiri prste pod pazduho, palec zgoraj. Bourouche, oborožen z velikim nožem, je zaklical: "Dvigni ga po koncu!" ter prijel za deltodes, prebodel roko, prerezal mišice, prišel nato od zadaj in z eno samo potezo odrezal sklep, da je roka padla, odrezana v treh obratih. Strežaj je spustil palec, da stisne ramno žilo. "Položite ga!" Bourouche se je nehote zasmel.

V BLAG SPOMIN DEVETE OBLETICE SMRTI NAŠEGA NEPOZABNEGA SOFROGA IN OČETA JOHN PISEK

ki je odšel v večnost dne 29. nov. 1949. Dragi soprog in ljubljani oče, na Tvoj grob danes spominj hite, večni Bog Ti deli plačilo, spavaj v grobu zdaj sladko. Zalujoči ostali: SOFROGA in OTROCI Cleveland, O. 29. nov. 1949.

Poglejti, poglejte, kdo je tukaj. — Na prometni State Street v Chicagu so že pričeli oglašati nakupovanje božičnih daril. Otroci z veseljem opazujejo delavce, ki dvigajo lepega jelena na vrh občestne svetilke in kako bi se ga ne veselili, saj fim je prednaznanilo, da se bliža Miklavž.

Je bil že pretresen od njih in vročično, do obupa razburjen.

"Saj je bilo že končano; kaj vendar imajo, da ne odnehajo?" je vzkliknil Delaherche, ki se je vsako minuto nadejal; da začuje zadnji strel.

Nato, ko se je vrnil k Bourouche-u, da ga opomni na stotnika, je bil presenečen, ko ga je zagledal na tleh; na trebuhu je ležal na snopu slame in pomakal obedve do rame razgaljeni roki v dvoje veder z ledeno vodo. Štabni zdravnik, čigar duševna in telesna moč je bila pri kraju, se je krepčal, poražen od žalosti in nezrekljive trudnosti, v eni tistih minut obupne borbe, ko se čuti vsak praktik onemoglega.

In ta je imel vendar krepko naravo, trdo kožo in stanovitno srce. Toda tudi njega je bilo zagrabilo vprašanje: "Čemu vse to?" Čuvstvo, da nikdar ne bo z vsem gotov in da ne more storiti vsega, ga je mahoma udarilo z mrtvilo. Čemu, ko bo pa smrt vseeno močnejša!

Dva pomočnika sta na nosilkah prinesla stotnika Beaudouina.

"Gospod štabni zdravnik", si je dovolil reči Delaherche, "tukaj je stotnik."

Bourouche je odprl oči, potegnil roke iz veder, stresel jih ter obrisal na slami. Nato se je oprl na kolena in dejal:

"Ah da! Hudiča! Drugi... Seveda, res, dan še ni končan."

Pokrepčan je vstal in stresel svojo levjo glavo z rdečeplovimi lasmi. Navada in zapovedujoča dolžnost službe sta mu bila nove moči.

Gilberta in gospa Delaherche sta bili prišli za nosilkami; ostali nekaj korakov dalje, ko so položili stotnika na mizo, pokrito iz voščenim platnom.

"Prav tako! Nad desnim gležnjem je", je dejal Bourouche, ki je mnogo govoril, da bi raztresel ranjenca. "Ni slabo, na tem kraju. Takšne rane se rade popravijo... Poglejmo si to."

Ali omotica, v kateri je ležal Beaudouin, mu je budila vidne skrbi. Pogledaj je zasilno obvezo, navadno obvezo, ki je bila ovita in z bajonetno nožnico pritrjena nad hlačami.

In med zobmi je mrmral in spršaševal, kdo je bil tisti ne-pripriljav, ki je tako packal. Nato je mahoma umolknil. Prišlo mu je bilo na um: gotovo se je zgodilo med vožnjo v kočiji, prenapolnjen z ranjenca, da je obveza odjenjala in zdrknila z mesta ter mu ni več držala rane, kar je povzročilo obilno krvavenje.

Bourouche se je srdito zadržal nad lazaretnim pomočnikom, ki mu je pomagal:

"Tak režite brž, neroda!" Pomočnik je prerezal hlače in spodnje hlače, nato še čevelj in nogavico. Pokazala se je noga, nato stopalo v blede nagoti, s krvavimi lisami. In nad gležnjem je bila strašna luknja, v katero je bil drobce granate potegnil cunjno rdečega sukna. Kup razmesarjenega mesa, mušična kepa, je stopalo iz rane kakor kašnata masa.

Gilberta se je morala nasloniti k bližnjemu steburu. Ah, to meso, to belo meso, zdaj tako krvavo in zdrobljeno! Vzlic svoji grozi ni mogla odtrgati oči.

"Vraga", je menil Bourouche, "grdo so delali z vami!" Otupal je nogo ter jo našel mrzlo; žila ni utripala. Obraz se mu je bil zelo zresnil; okoli kor z nekakšnim rdečkastim mu je bila lastna v zelo vznemirjajočih slučajih.

"Vraga", je ponovil, "slaba je z nogo."

Stotnik, ki ga je vzdramil strah iz njegove zaspanosti, ga je pogledal in počakal. Nato je dejal:

"Ali menite, gospod štabni zdravnik?"

Toda Bouroucheva taktika je bila ta, da nikdar ni naravnost povprašal ranjenca za običajno dovoljenje, kadar se je pokazala nujnost amputacije. Ljubše mu je bilo, da se je vdal ranjenec sam od sebe.

"Huda noga", je zamrmral, kakor da misli na glas. "Ne bo je oteji."

V nervoznem razburjenju je Beaudouin povzel:

"Dajte, končajte, gospod štabni zdravnik. Kako mislite?"

"Mislim, stotnik, da ste hraber mož in da mi dovolite storiti, kar je potrebno."

Oči stotnika Beaudouina so izgubile blesk ter se skalile kaust kor z nekakšnim rdečkastim hlapom. Razumel ga je. Toda vzlic neprimernemu strahu, ki ga je stisnil za grlo, je odgovoril kratko in hrabro:

"Storite, gospod štabni zdravnik."

Priprave niso trajale dolgo. Že je prijel pomočnik nakloformirano servijeto in jo nemudoma podržal ranjencu pod stisnil v stegnu, da zapre arterije.

(Dalje prihodnjik)

ZVEZA SLOVENSkih DRUŠTEV NAJSVETEJŠEGA IMENA

Ustanovljena

30. maja

1938

Clevelandu,

Ohio

"VSAK KATOLIKSKI MOZ NAJ BI BIL ČLAN DR. NAJSV. IMENA"

Pokrovitelj: prev. škof DR. GREGORIJ ROŽMAN. Častni duhovni vodja: RT. REV. J. J. OMAN, 3547 E. 80 St. Duhovni vodja: REV. FRANCIS BARAGA, 6019 Glass Ave. Častni predsednik: ANTON GRDINA, 1053 E. 62 St. Predsednik: MATT F. INTIHAR, 21491 Naumann Ave. I. podpredsednik: JACOB RESNIK, 3599 E. 81 St. II. podpredsednik: JOHN STOPAR, 245-15 St., Barberton, O. Tajnik: FRANK A. HOČEVAR, 21241 Miller Ave. Blagajnik: LAWRENCE BANDI, 6727 Edna Ave. Zapisnikar: ANTON MELJAC, 7820 Union Ave. I. nadzornik: LAWRENCE PAVSEK, 1190 E. 147 St. II. nadzornik: WILLIAM AUSEC, 6622 Bonna Ave. III. nadzornik: FRANK MARTICH, 15416 Macauley Ave. Reditelj: FRANK SNYDER, 3529 E. 81 St.

Seje se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecih: januarja, aprila, julija in oktobra. Zveza deluje edino za dobrodelne namene in za uspeh katoliške vere.

Može in mladeniči, pristopite v lokalno društvo Najsvetejšega imena v vaši župniji ter boste postali obenem tudi člani Zveze.

NAROCITE SI KNJIGO

"S POTOV ŽIVLJENJA SLOVENSKEGA NARODA"

Domače poljudne povesti in dogodbe iz življenja ameriških Slovencev.

Po nižani ceni zdaj samo 45 centov

to dokler zaloga traja

Naročnino pošljite v Money Order, ali pa v gotovini na naslov:

BARAGOVA PRATIKA

1857 W. 21st Place

Chicago 8, Ill.

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR

članom KSKJ po 4% obrestil

nečlanom po 5% obrestil

na zemljišča in posestva

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

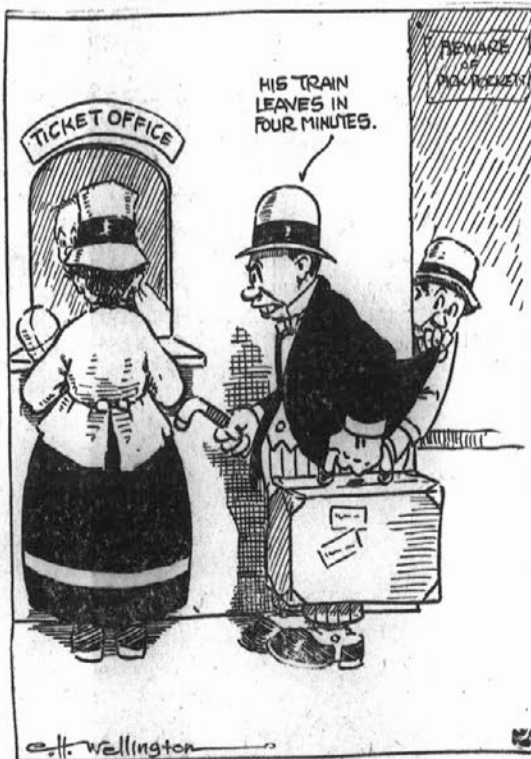
Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-53 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

G. WHISKERS

